

LÜHIKROONIKA

• 1. detsembril toimunud rahvusülikooli 91. aastapäeva aktusel pälvis Tartu Ülikooli Rahvusmõtte auhinna kirjanik Mats Traat. Auhinnaga tunnustatakse inimest, kes on oma loominguga silmapaistvalt edendanud Eesti riiklikku ja rahvuslikku eneseteadvust.

• 3. detsembril toimus A. H. Tammsaare Muuseumi 6. sügiskonverents „Paradiisi küsimus. Paradiisi kuvand eesti kirjanduses”. Ettekannetega esinesid Toomas Haug („Paradiis: sissejuhatus”), Ulrike Plath („Aed ja aednik eesti kirjanduses”), Kersti Koll („Aleksander Tassast”), Elo Lindsalu („Leida Kibuvitsa „Paradiisi pärisperenaine”), Elle-Mari Talivee ja Kadri Tüür („Paradiis maa peal. Tõnu Õnnepalu „Paradiisist”), Maarja Vaino („August Gailiti teekond Helloli saarele”), Andreas Kalkun „Taevaskäijate Paradiis. Eesti protestantlike prohvetite nägemustest”) ja Riho Saard („Lunastuse-teema teoloogiline aspekt Tammsaare romaanis „Põrgupõhja uus Vanapagan”).

• 3.–4. detsembril korraldas Tartu Ülikooli vene kirjanduse õppetool rahvusvahelise seminari „Rahvused kirjanduses”. Räägiti sellest, kuidas vaatleb vene kirjandus poolakaid, soomlasi, läänemeresoomlasi, baltisakslasi, eestlasi jt rahvusi. Käsitleti ka juutide kujutamist ukrainlaste pärimuslikus ajaloos ning baltisakslaste kujutamist eesti ja läti kirjanduses jm. Seminaril esinesid slavitid Saksamaalt, Leedust, Lätist, Venemaalt ja Eestist, kogenud teadlaste kõrval said sõna ka doktorandid.

• 6. detsembril andis Soome suursaadik Eestis Aleksi Härkönen Soome Vabariigi aastapäeva vastuvõtul president Tarja Haloneni nimel üle Soome riiklikud teenetemärgid viiele Eesti keeleteadlasele elutöö eest Soome ja Eesti suhete arendamisel ning soomeeesti sõnaraamatu koostamisel. Valdek Pall pälvis Soome Lõvi Rüütelkonna

komandöri, Paul Kokla Soome Valge Roosi Rüütelkonna 1. järgu rüütliristi, Helga Laanpere ja Madis Norvik Soome Lõvi Rüütelkonna 1. järgu rüütliristid ja Anu Haak Soome Lõvi Rüütelkonna rüütliristi.

• 7. detsembril Kirjandusmuuseumis toimunud folkloristide teisipäevaseminariteema oli „Aardejutud ja nende kogujad. Tõnu Võimula”. T. Võimula (1871–1955) oli rahvaluulekoguja, kelle peamistest tegevusaladest on Rein Saukas „Eesti mõistatuste allikaloo” IV köite (2009) isikuregistrisse moodustanud pika loetelu: käsitööline, soldat, maaler, maadleja, spordi- ja karskustegelane. Mare Kalda seminariettekan-des oli põhitähelepanu all Võimula noteeritud jutud ja teated peidetud varandustest.

• 9.–10. detsembril korraldasid Tallinna Ülikooli eesti keele ja kultuuri instituut ja Eesti Kirjanike Liit Tallinna kirjanike majas konverentsi „Nurklikud nullindad. Konverents eesti nüüdiskirjandusest”. Avasõnad lausus Piret Viies. Kahel päeval vaeti eesti kirjanduse suundumusi XXI sajandi esimesel kümnendil. Ettekannetes oli vaatluse all omaeluloolisus, reisikirjad, naiskirjandus ja veel mitmed nullindate kirjanduse nurgad, näiteks kirjandus ja reklaam, veebikirjandus, näitekirjandus ja noorkirjandus. Kaks ettekannet keskendusid ka uuema kirjanduse õpetamise probleemidele. Üles astusid Cornelius Hasselblatt, Anneli Kõvamees, Elo Lindsalu, Tiit Hennoste, Johanna Ross, Igor Kotjuh, Toomas Kiho, Kajar Pruul, Luule Epner, Piret Viies, Eia Uus, Priit Kruus, Andrus Org ja Berk Vaher.

• 10. detsembril kaitses Valts Ernštreits Tartu Ülikooli eesti ja üldkeeleteaduse instituudis doktoritöö „Liivi kirjakeele kujunemine”. Juhendaja oli filoloogiadoktor Tiit-Rein Viitso, opo-

nent prof dr Eberhard Winkler (Göttingeni ülikool). Väitekirj jälgib liivi kirja-keele arenemist alates esimeste liivikeelsete raamatute ilmumisest kuni viimaste katkematut kirjakeele traditsiooni jätkanud liivikeelsete allikateni. Ajaliselt hõlmab see ajavahemikku alates 1863. aastast kuni aastani 1982.

- 10. detsembril korraldas Eesti Kirjandusmuuseum Ants Orase 110. sünniaastapäevale pühendatud seminari. Avasõnavõtuga esines Anne Lill. Jüri Talvet kõneles Ants Orase taaselusamise katsest XXI sajandi hakul, Anne Lange Orase raamatukogudest, Sirje Olesk Ants Orasest ja eesti kirjandusest ning Janika Kronberg Ants Orasest eesti kirjanduse kriitikuna. Janika Päll vaatles Orast Vergiliuse „Aeneise” tõlkijana, Mihhail Lotman kõneles ühest „saksa” värsimöödust Goethe „Faustis” ja selle tõlgetes ning Peeter Torop autokommunikatiivsest August Sangast.

- 13. ja 20. detsembril peeti Eesti Keele Instituudis Tallinnas talveseminari. Instituudi teadlased esinesid oma möödunud aasta tööd kokku võtvate ettekannetega, tutvustades käsil olevaid uurimisteemasid ja valminud töid keele- tehnoloogia, keeleteaduse, sõnavara, soome-ugri keelte ja murrete alalt ning andes ülevaate aasta jooksul külastatud teaduslikest konverentsidest.

- 20.–21. detsembrini korraldati Eesti Kirjandusmuuseumis 54. Kreutzwaldi päevade teaduslik konverents. Avaettekannet oli Urmas Varblaselt. Traditsiooniliselt kõneles Eesti Kirjandusmuuseumi direktor Janika Kronberg 2010. aastast nende asutuses. Esimesel päeval esinesid Karl Muru („Kalju Lepik Paomaal ja Maarjamaal”), Triin Soomets („Sellest saab rääkida”), Katre Talviste („Eesti romaanist Prantsusmaal”), Peeter Olesk („Gustav Suitso terminoloogia saatusest”), Vello Paatsi („Kuidas eestlane õppis lugema ja kirjutama?”) ja Kadri Tüür („Mida lugess Juhan Smuul? Vähetuntud reisi- kiri „Dollarite maa”). Selleaastase Ivar Ivaski stipendiumi sai Triin Soomets. Teine, folkloristikapäev oli pühendatud raha teemale. Esinesid Mare Kalda („Ühe pealtnähtud rahavestluse eel- ja järelmõtteid”), Nikolai Kuznetsov („Kui palju maksab oravanahk? Mõtteid komi rahast”), Paul Hagu („Raha temaatika Anne Vabarna lauludes: mured ning rõõmud”), Kanni Labi („Krabisev ja kõlisev eestikeelses aegruumis”), Anneli Baran („Rahast eesti fraseoloogias”) ja Pille Kippar („Maksamine ja kättemaksamine Vanapaganamuinasjuttudes”).